

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan popoldne, izven tih nedelje in praznikov.
 Inzerati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupčijski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslano, preklic, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zentne ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.
 Vprašanjem glede inzeratov naj se priloži znak za odgovor.
 Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflcova ulica št. 5, prillično. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ volja v Ljubljani in po pošti:
 v Jugoslaviji: celoletno naprej plačan . . . K 300—
 polletno „ 150—
 3 mesečno „ 75—
 1 „ 25—
 V inozemstvu: celoletno K 480—
 polletno „ 240—
 3 mesečno „ 120—
 1 „ 40—
 Pri morebitnem povznanju se ima daljša naročilna doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročilni vedno po nakaznici. Na samo pisnena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 34.
 Dapise sprejema se podpisano in zadostno frankevano.
 Repkopisov ne vrača.
 Posamezna številka volja 120 K
 Poština plačana v gotovini.

Naša javnost in zunanja politika.

Čestokrat se čuje v naši javnosti prav ostro sodbo o tem ali onem naših zaveznikov, češ, Francoz, Anglež ali pa kdo drugi je zagrešil, da smo to ali ono naše ozemlje ali pa našo pravico izgubili; pa ne samo veselje so one, ki jih napadajo, še celo naše slovanske brate Čeha in Poljake so napadli, da nam niso v tej ali oni stvari pomagali. A ko se vprašas, na čem temelji ta ali ona trditev, se žalibog nikdar ne more kaj pozitivnega zvedeti: pač »govori se tako« ali pa je »baj« tako, toda večinoma pravega vzroka se vendarle ne zadene. In to je ono, kar nam najbolj škoduje v inozemstvu in pri naših prijateljih. Ne smemo se postavljati na stališče, da zaveznikov ne potrebujemo, oziroma da samo oni nas potrebujejo, kajti zunanje-političen položaj in posebno naš zahteva, da država išče in si pridobi kolikor mogoče prijateljev in zaveznikov; a zadostuje že mal članek v tem ali onem časopisu, da si pokvarimo svoj ugled, oziroma da si poslabšamo svoj položaj.

Ni namreč res, da se naše časopise v inozemstvu ne čita, kar bi tudi nasprotovale našemu hotenju. Moramo si biti pač na čistem: Ali hočemo ali pa nečemo, da čitajo naše časopise tujerodci. Ako to hočemo, potem pač moramo paziti, da pišemo tako o njih, da se ne čutijo užaljene, ako ni pravega vzroka za žalitev. Ne gre, da kar »pavšalno« dolžimo tega ali onega zaveznika greha, ki se samo nam zdi greh, ki bi ga bil storil. Treba je pri taki stvari dobro vse preiskati, kaj je pravzaprav na stvari.

Vesleje vladajo danes ves svet; končna odločitev v vseh večjih vprašanjih pade v Ligi narodov, oziroma v Ambadorski konferenci, kjer so pač one, ki odločujejo. Seveda ni s tem rečeno, da se treba njim popolnoma podvreči in sploh vso svojo usodo njim dati v roke; toda gledati treba, da si pri njih zaveznikih, ki so res zavezniki, ohranimo njihove simpatije. Gotovo ni vse prijetno, kar nas zadeva in mnogokrat si mislimo, da so nas zavezniki izročili sovražniku; toda v zunanji politiki sentimentalnost ne igra nobene vloge. »V zunanji politiki ne igra

politika srca prav nobene vloge« je pri neki priliki rekel Masaryk. Realnost in oportunizem so one sile, ki gonijo zunanje-politično kolo, Slovani pa smo žalibog mnogo preveč sentimentalni, posebno Slovenci, ki nismo do sedaj imeli svoje države in kot taki nismo prišli v dotiko z inozemci. Tujerodci so odločali o naši usodi, mi pa smo le gojili ljubezen do naših bratov; žalibog, da smo pri tem mnogo več gojili sentimentalno nego realno stran!

Ako hočemo igrati v zunanji politiki kako vlogo, bomo morali še marsikatero grenko požreti in se nam bo še marsikrat zdelo, da je ravno naši zavezniki z nami krivično. Res je, mnogo so grešili zavezniki proti nam; toda vprašanje je, ali nismo mogoče tudi mi sami tega krivi? Ali ni mogoče tudi kakšen drug vzrok, ki kolikor toliko opravičuje to njihovo postopanje. Pri zunanjih vprašanjih večinoma ne gre samo za eno stvar, ampak so s to združene še druge; tako se zavezniki morajo mnogokrat postaviti na čisto drugo stališče, kakor bi ga n. pr. zavzeli mi.

Skoro analogen slučaj smo imeli v vojni, ko je mal oddelek fronte imel pred seboj tako situacijo, da je bila za njega najbolj ugodna ofenziva, ali na povelje najvišje armadne komande in radi splošnega položaja se je moral vendarle umakniti in mnogokrat v manj ugodne pozicije. Često je to vzbudilo nevoljo, toda disciplina je pač morala biti. In disciplina bi morala biti tudi pri nas, posebno pa v vprašanjih zunanje politike. Mi smo sedaj mednarodni faktor in kot tak upravičeni sodelovati v vseh vprašanjih, ali kot taki imamo tudi dolžnosti in ozirne napram svojim prijateljem.

Kakor dokazujejo samo francosko pisani članki v našem časopisu, želimo, da se nas čuje tudi zunan naših mej.

Gotovo ni namen nikogar nas, da bi ostali vedno med štirimi zidovi naše ožje domovine; zato treba zelo oprezno gledati, da ne pridejo stvari na dan, ki nam ne bodo prijetne; in teh ni malo od postanka naše države.

V splošnem pa se opaža, da se naša slovenska javnost zelo malo zanima za zunanje-politično situacijo. Ne mislim tu samo naše javnosti, ampak tudi splošno. Naše časopise se pač pre malo bavi s takimi vprašanji, ker je preveč zavzeto s strankarskimi. Če pogledamo beogradsko časopisje, ki v mnogem oziru zaostaja za našim, čitamo mnogokrat inozemske vesti, ki bi v našem časopisu nikdar ne zagledale belega dne, ki pa so drugače važne, bodisi za nas ali pa za splošen položaj in isto vidimo pri revijah. Samo mal primer: »Srbski književni glasnik«, ki odgovarja »Ljubljanskemu Zvonu«, ima v vsaki svoji številki po en članek ali pa tudi več o zunanje-političnem položaju. Pozna se pač, da so Srbi imeli svojo državo, da so samostojno živeli in sami mislili, mi pa smo živelj druge, da mislilo za nas. Pri nas se začne zanimati za zunanjo politiko le takrat, ko nas kaj zabolji ali ako se nam je zgodila kak krivica; potem se prav močno razjezimo, udarimo na desno in levo in potem zopet — brezbriznost.

Isto vidimo tudi pri našem parlamentu. Sem pa tja kakšna interpellacija ali pa upit o kakšni zunanje-politični zadevi, toda kaj velikopoteznega se redkokdaj čuje. Da bi se pri nas obravnaval naš ali pa splošni zunanje-politični položaj, tega naši narodni zastopniki niso še čuli in se, kakor je videti, tudi mnogo za to ne potrudijo. Skoro vsak parlament ima svoj odbor za zunanje zadeve, le naš ga nima. Kakor je bilo čitati v časopisih, se je že parkrat nameravalo izbrati tak odbor. Iz kakšnega vzroka je to izostalo, naša javnost ni izvedela. Res je, vsa vprašanja v zunanji politiki se ne dajo razpravljati v javnosti; zato pa so tu zastopniki naroda, ki imajo pravico in dolžnost, da zahtevajo, da se jim obrazloži in pojasni naš položaj; mnogokrat so samo zunanje-politična vprašanja tako važnega pomena za nas, da je brezbriznost naravnost narodni greh. Potem bi mnogokrat izostali vsi neupravičeni napadi na vodstvo naše zunanje politike, ki gotovo ni nezmožljiva. Vpogled v naš zunanji položaj bi mnogokrat ugodno vplival na naše notranje, strankarske politične boje. Saj je naravnost neverjetno, kako velik vpliv ima naš notranja politika na zuna-

nepolitični položaj države, koliko morejo notranji zapletljivi škoditi zunanji politiki. Eno je z drugim združeno, A ravno mi, ki smo to na svojem telesu najhujše izkusili, se za to najmanje zanimamo.
 Naš parlament kot homogeno narodno telo, bi bil faktor, ki bi moral naši zunanji politiki dajati prave slovenske politike. Potrebno je res, da se naša zunanja politika nekoliko pomakne iz zapada na vzhod in da začnemo z intenzivnim delom graditi pot v smeri slovenske državne konfederacije. Treba bo sicer še mnogo časa, posebno če pomislimo na Rusijo, ki more šele okrevati od svoje bolezni; treba je začeti.

Na Vidov dan v Zagrebu.

Zagreb, 28. junija.
 Policijsko ravateljstvo je razglasilo, da je Vidov dan narodni praznik in da morajo zato ta dan vse »radnje« (trgovine, delavnice) brez pogojno biti zaprte. To čitaš na javnih lepakih.

Zakaj je g. policijski ravatelj tako odločen? Zakaj zahteva tako brezpogojno zapiranje radenj?

Mali, ali značilni doživljaji tega dne mi dajejo odgovor na vprašanje.
 Na Mažuraničevem trgu govori človek z ulice z nekomer notri na dvorišču hiše. »Boš videl,« pravi, »sedaj, ko bo ustava sprejeta, nas bodo . . .« Dalje nisem dobro slišal (govoril je o »redu in radue«), a kaj je mislil, je bilo jasno.

Na Pejačevićevem trgu na dvorišču govori človek nemški v sobo ali kuhinjo enega izmed malih stanovanj, ki jih je tam mnogo. »Letet kommt der serbische Zwang, Die Kroboten seien dumm . . .« Govoril je nemški mestni dialekt. Bil je po vsej priliki nekak pritepenec, tuj agitator ali agent. Na tem dvorišču jih bo več, ki ga bodo razumeli.

V tramvaju govorim z nekim gospodom slovenski. Ko on izstopi, me ogovori moj sosed: »Gospod, ste Slovenec? Slovenci ne priznavajo tega praznika. Uprli so se. Prav je tako. To ni naš praznik.« Jaz sem mu povedal, da je to čisto prazno govorjenje, če se kaj takega kje v Zagrebu govori o Slovenceh. Mož se je veselil v Slovenceu najti zaveznika; zato me je ogovoril. Po-

četudi delamo za ustvarjanje te velike misli, ne smemo pri tem nikdar pozabiti, da imamo zaveznike, ki so mnogo storili za nas in katerim moramo biti za marsikaj hvaležni. Imamo sicer svojo državo, ki smo si jo z lastno voljo in svojim trudom zgradili; ne smemo si pa pri tem misliti, da poslej ne potrebujemo drugih več. Da, z lastno voljo hočemo tudi držati svoj dom; toda ni bolj žalostnega kakor ostati sam brez prijateljev. In prav mi, ki nas ne obdajajo sami prijatelji in ki imamo ne naših mladih sovražnikov, moramo gledati, da si prijateljstvo, ki ga goje za nas, tudi ohranimo in utrdimo. Dr. Ivan Ervč.

lagoma pa se je kakor preplašen umikal. »Kakšen praznik je sploh to? Saj niso takrat na Vidov dan niti zmagali.« Je še rekel. Jaz: »Na Vidov dan ne gre za zmago, ampak za neomajno vero v zmago.« To mu je bilo novo. Kakor vidimo, so širši krogi še slabo poučeni o vidovdanski misli. »V sredo bo revent priselenc na ustavo? Ne verjamem. Niso vse zemlje zastopane v skupščini.« Jaz: »Pač, vse zemlje so zastopane.« On: »Ali ne vse stranke.« Jaz: »To je nemogoče tako stvar tako izvesti, da bi prav vsak bil zadovoljen. Se obada ne boste skuhali, če boste hoteli kuhati tako, da vam bo prav vsak človek v hiši zadovoljen.« Mož je pritrtil. Bil je iz Vlaske ulice, kjer imajo Frankovci in Radičevci svoj glavni tabor.

Sentači hodijo po ulicah in dvoriščih, hodijo peš in se vozijo s tramvajem, govore razne jezike. Kdo bo pa končno kriv? Modrijaši bodo zopet rekli, da je razpoloženje bilo dobro, a da so ga pokvarili oni, ki so ustvarili ustavo — demokratsko — radikalna večina konstituante.

Radič je zadnje sobote in nedeljo hotel v prikriti formi imefi svoje skupščine, eno v neki gostilni v Vlaski ulici, eno pa v »hrvatskem Sokolu« na Wilsonovem trgu. Policija jih je razgnala. Ali je Radič hotel publiko pripraviti za proslavo Vidovega dne?

Vido — otok smrti.

Slovenci in Hrvatje pri vsaki priliki in nepriliki naglašamo, da hočemo biti s Srbi povsem enakopravni. V Jugoslaviji smo se svobodno združili trije bratje: zato srbijske nadvlade ne trpimo. Zakaj vsi smo za Jugoslavijo epako delali, enako trpeli; enake so bile žrtve, enaka bodi pravica — nagrada — svoboda. Tako pravijo, tako pišejo Slovenci in Hrvatje. Ne vsi, ampak najbolj strastno ravno oni, ki so žrtvovali najmanje ali niso žrtvovali sploh ničesar.

»Nesimpatični so Srbi!« se sliši. »Sirovi so, ošabni, odurni, oblastni itd.« In strašno nekulturni! Brez umetnosti so, brez književnosti, glasbe, — a mi, mi, ki itd. Tako govore tisti, ki niso bili nikoli v Srbiji, ali če so bili, se niso seznanili niti z enim srbijskim kulturnim delcem. Če bi se bili, jih bilo sram. Zakaj mi imamo začetek svoje univerze šele danes, Srbi pa jo imajo že od leta 1808. In bogastvo njih literature, znanstvene in leposlovne, izvirne in prevodne, bogastvo njih dramatik, njih vpodabljajoče umetnosti, širina duševnega obzorja med srbijsko meščansko inteligenco, naprednost srbijskega kmeta, globočina narodne zavesti v srbijskih širokih ljudskih masah, čudovita agilnost in patriotska požrtvovalnost srbijskega ženstva: kdaj dohitimo Slovenci Srbe vsaj v teh točkah!

In naše žrtve za Jugoslavijo? Saj so znatne. A v primeru z žrtvami Srbov? — Naj navedem vsaj eno poglavje iz tisočletne verige brezmejnih srbijskih

žrtev za svobodo, ki je končno rodila Jugoslavijo.

Sanitetski major dr. Vlad. Stanojevič poroča kot uradni zdravnik o svojih doživljajih leta 1916. na Vidu, otoku tik Krfa. Tja je pribežala po koncentričnem naskoku avstro — ogrske, nemške in bolgarske vojske — srbska armada.

Vse, kar je zbolelo ali umiralo na Krfu, se je prepelelo na otok Vido. Ladjica za ladjico je prihajala. Na obali se je videla gomila golih človeških trupel, naloženih kakor meterska drva v lepem redu drugo na drugem: visoka kot človek, a dolga nad 10 metrov. Sem so zlagali in prinašali mrtvece z otoka ves dan. In nato je prihajala francoska pokopalna ladja, da odpelje trupla na krajnji jug Krfa ter jih ondi — pomeče v morje. Dan na dan, dan na dan . . .

Ze dolgo so tako nalagali gola trupla vsak dan na obalo — saj je bilo koncem januarja v hudi zimi, — in že dolgo je prihajala vsak dan francoska ladja ter je tovorila . . .

Na vrhu in sredi otoka je planota in na njej je bilo kakor na sejmšču. Tam so bila taborišča beguncev, uradnikov in policijskih pisarjev, vojakov in bolničarjev. Pa tudi bolniki so omarovali med njimi kakor strahovi v uniformah, jedva dvigajoči noge.

A po vsem otoku je mrgolelo ljudi: povsod tabori vojakov, rekonvalescentov i. dr. Sredi vseh pa na kvadratni ravnini štirje ogromni šotori: to je bila bolnica. Ko so dospela na otok prve srbske čete, ni bilo nikjer več prostora za bolnike. A deževalo je neprestano! Bolniki so za to ležali na golih tleh na dežju.

Da bi jih rešili vsaj dežja, so Francozi z bojnih ladij privlekli vesla, deske in grede ter velika ladijska platna za pokrivanje blaga. Iz tega materiala so zgradili nekaj kar je bilo vsaj podobno bolniškim šotorom.

Šotori so bili nizki, podprti z vesli in deskami ter dolgi kakor cele karnenje. Ob straneh je bilo naloženo kamenje. A šotori so imeli le en sam vhod.

In ko ste vstopili in šo predno ste kaj razločili, vas je vrgel nazaj poseben smrad, ne smrad razpadajočih trupel ali usmrjenih ran, nego smrad najstrašnejše vrste. To je bila kombinacija vseh mogočih smradov. Zrak je bil prenasiečno strunen ter je dušil vse živo.

Vstopiti je bilo možno le preko mrtvecev in preko še živečih, a že umirajočih. Gneča je bila taka, da je vlačenje trupel vedno izzivalo ječanje bolnikov, ki so bolničarji stopali nanje in jih suvali. Bolniki so ležali v onesnaženih uniformah, sključeni v najrazličnejših pozah. Bilo je na tleh tudi nekaj sena, a to seno je bilo zaradi večnega dežja, ki je tekkel v šotor na vseh straneh, pomešano z blatom in ilovico. Tja so se pod nogami udirala, a odeje vendar ni imel nihče!

Ta pekel, ta grobnica pa je bila obenem roj, mravljišče mrčesa. Uši je bilo toliko, da so takor kaplje padale na ljudi odzgor s šotorskega paltna. Tu so je odigraval v minijaturi ves tragizem srbske zemlje, tu so ječali, bledli, umirali srbski vojaki drug za drugim.

Tik šotora je bila kapela brez strehe. Tja so odnašali mrtvece ter jih pod pljuskom dežja zlagali.
 Tak je bil položaj 21. januarja, ko je tja dospela Moravska bolnica. Polo-

žaj je bil še hujši kakor v Skadru, ker tu ni bilo ničesar, kar bi se lahko vzelo v roke. Nikakih sredstev, a pomoč je bila nujna.

Še prvega dne se je uvedel administrativni bolniški red, uvedle so se knjige, zapiski, ki jih dotleji ni pisal nihče. Dalje se je razdelilo delo med osebe. Nato so si poiskali materiala in sredstev za bolnico.

Bolnica je dobila 5000 drahem — grško posojilo. Iz tega se je zgradila velika kuhinja iz desek ter se je nakupilo kuhinjske posode. In začelo se je kuhati. Bolniki niso več stradali in trpeli žeje.

Dalje je intendantura poslala preko 2000 majhnih šotorov. Vanje so prenesli vse, ki so bili za rešitev še sposobni. In dospelo je še 15 velikih angleških šotorov, dalje potrebna količina perila, obleke in obtviti. V velikem šotoru se uredili kopal in brivnico. Obrti, ostrženi in okopani bolniki so se v zvežem perilu nameščali v ostalih 14 velikih šotorih.

Hkratu so Francozi začeli graditi moderne lesene barake in šotore ter so sprejemali zlasti težko bolne, ki so bili potrebni največje nege. Sredi februarja so bili izpraznjeni vsi štiri šotori ter so te grobnice izročili plamenom.

Ob prihodu bolnice na otok je umrlo vsak dan preko 150 Srbov! Potem je številka padala, najprej na 130, potem na sto, dalje na 80, na to na 40 in februarja na 15 do 18 na dan! Manj kot 15 mrtvecev na dan pa ni bilo nikoli!

Na otoku Vidu in v Skadru pa ni bilo kolere, nego je morila le d r i s k a in l a k o t a.

Prezobli, izstradani, nečisti vojaki so zaradi driske padali kakor muha. Zelodec in čreva so jim odpevala popolnoma, a marsikomu je odpovedalo srce. Kar so užili kasneje, je slo neprebavljeno svojo pot. Da ni bilo kolere, dokazuje že dejstvo, da so ni nihče okužali z bolniki.

Koliko jih je umrlo, ne ve nihče. Do 21. januarja ni mrtvecev zapisoval nihče. Koncem januarja 1916 pa je kuhala bolnica za preko 6000 oseb.

A bolniki so prihajali vsak dan znova. Prinašali so jih z ladij navadno že nezavestne; mnogo jih je umrlo na nosilih, marsikdo že v prislanu. Ves februar je lilo dan na dan. Jedva so spravili pod streho paritjo bolnikov in zo ri bilo več ne šotorov, no sena, ko je dospelo zopet 200 težkih bolnikov, in treba je bilo ustvarjati nove šotore, nova ležišča. Problem je bil prve tedne uprav sisifovski, ker se je bilo treba boriti z nezmožnostmi, siromaštvom in s pomanjkanjem vsega.

Toda muka in zadrege je rodila čudeže ostroumnosti in iznajdljivosti. V najstrašnejših hipih je Srb vedno izumil kar ga je rešilo. V tehnični improvizaciji je Srb genijalen. Zato so Srbi tudi na Vidu imponirali Francozom.

Na otoku ni bilo niti pitne vode ter so jo morali dovažati s Krfa. A bolniki je večasih niso mogli dočakati; napili so se morja in — poginjali. R. Mitković, ki je v svoji francoski knjigi »Une voix serbe« tudi opisal pekel na Vidu, piše:

»Da je Dante videl prizor Srbov na Krfu, na tem otoku smrti, njegov opis pekla bi bil morda še strašnejši. Toda ta čudna bitja (srbska) so pre-

Politične vesti.

— Pred važnimi političnimi dogodki. »Riječ« poroča iz Beograda, da so klubi večine pozvali, naj ostanejo v Beogradu radi važnih političnih dogodkov, ki lahko nastopijo.

— Regentov odhod v inozemstvo. Beograd, 30. junija. Regent Aleksander odpotuje že jutri v inozemstvo.

— Amnestija. Beograd, 30. junija. Kakor doznava vaš dopisnik, bo podpisal regent pred svojim odhodom ukaz o manjšini za vse vrste zločine proti kralju, prestolonasledniku, državnim organom itd., ki so bili izvršeni v času od leta 1914. do Vidovega dne 1921.

— Komunistična zarota proti regentu. Beograd, 30. junija. Na podlagi izjav atentatorja se zdi, da atentator ni naš državljan. Njegova mati je Madžarka. Nekaj časa je bil ruski bolševiški vojski, nato pa je obiskoval bolševiško šolo za propagando v Moskvi. V prvih dneh našega osvobođenja je bil v službi Bela Kune. V Beogradu je bil dvakrat. Neka ženska ki pripada komunistični organizaciji, je izpovedala, da je atentator prihajal v komunistični klub. Policija je našla pri hišni preiskavi pri nekem slugi zaboje bomb. V atentat so zapleteni 4 komunistični poslanci, o katerih izročitvi bo sklepal imunitetni odbor. Naknadno se je dogladno, da sta dva komunistična poslancata preskrbela atentatorju vstopnico za konstituant, ker bi se imel izvršiti dobro pripravljeno atentat. Oblasti v Novem Sadu so aretirale 4 komuniste, med njimi nekoga pravnika, ki so zapleteni v atentat. Iz dovedenega zasliševanja komunističnih zarotnikov se je dogladno, da je bil atentat pripravljen že za Duhove.

— Regent odlikoval Pašića in dr. Ribarja. Po banketu na dvoru, ki se je vršil povodom sprejetja ustave, je daroval regent prestolonaslednik Aleksander predsedniku konstituant dr. Ribarju v znak priznanja za njegovo delo zlati tobačnico, ministrskemu predsedniku Nikoli Pašiću pa zlat kip, ki predstavlja regenta na konju.

— Naredbo o redu i radu je regent kraljevič Aleksander že podpisal in je torej stopila v veljavo.

— Cesar Fran Josip je stlil razpad Avstrije? Pred kratkim je izšla knjiga »Osební spomín na Frana Josipa I.«, ki jo je napisal general Albert baron Margutti, mož, ki je bil 17 let pridelen cesarski generalni adjutant in ki je bil dolga leta v intimnih osebnih stikih s Franom Josipom. V tej knjigi pripoveduje Margutti med drugim: »Ko je l. 1915 avstrijska armada zavajevala Crnogoro in je kralj Nikita prošil za mir, se je cesar Fran Josip o njegovi prošnji izrazil tako: »Tudi star mož! Nje-

gova usoda me navdaja z iskrenim sočuvstvom. Hodite mihi cras tibi! (Danes mení jutri tebi).« Nadalje pripoveduje Margutti o razgovoru, ki ga je imel on sam z monarhom prve dni meseca julija 1916. Fran Josip se je takrat izrazil: »Slabo stoji za nas, morda slabše, kakor samí slutimo. Gladujoče prebivalstvo v zaledju tudi ne more več živeti. Videli bomo, ali bomo mogli in kako bomo še preživeli to zimo. V prihodnji pomladi pa napravim brezpogojno konec z vojno. Nečem, da bi bili popolnoma in brez vsake rešitve uničeni!« Ako je istinito, kar poroča Margutti, potem je stari Fran Josip v resnici stlil, da donese vojna Avstriji pogin in razpad.

— Italijanski - jugoslovenski dogovor in interesi Reke. Pod tem naslovom bere rimski dopisnik »Corriere della Sera« prav pošteno levite Rečanom. Dopisnik pravi, da na Reki govore hipernacionalisti, da je Italija oškodovala Reko, jugoslovenski trgovci s svoje strani pa očitajo Jugoslaviji, da škoduje jugoslovenskim interesom. Iz tega se vidi, da ni resnice ne pri enih in ne pri drugih in da jo je treba zagrabiti v sredi. In nato opominja Rečane, da je Reka živela le vsled posebnih določil, po katerih je moralo 35 odstotkov vsega skupnega uvoza Avstro-Ogrske monarhije preko Reke. To je odpadlo. Danes pa mora Reka misliti na gospodarske interese, ki jo vežejo na Jugoslavijo. Nezmiselnost je vendar zahtevati, da bi se Jugoslavija posluževala reškega pristanišča, če ne bi imela tu nobene besede, ko ima vendar številne in dobre luke ob Adriji. Zato naj uvidijo Rečani gospodarski položaj in naj prenehajo s svojimi pretiravanji. Zdi se nam, da je vedno bolj in bolj potrebna naša pazljivost, ker Timeo Danaos!

— Sinfajnovc ubil 13 Italijanov na Reki. »Piccolo della Sera« poroča: V Dublinu je obtožen sinfajnovc, da je ubil policijskega nadzornika, izjavil pred sodiščem, da ni kriv tega umora in da mora biti za to oproščen. Obsoditi bi se ga moglo le zaradi tega, ker je ubil na Reki 13 Italijanov. Povedal je, da je bil na Reki tedaj, ko so se spopadli Francozi in Italijani. Bil je na strani Francozov in Jugoslovenov in se boril proti Italijanom. Tako je ubil 13 Italijanov. — Značilno je, da je svobodoljubni Irec, ki ga vodi pač le čut pravičnosti, bil takoj na naši strani, še več, da se je boril za naše stvari s takim navdušenjem, kakor da bi šlo za pravice zelene Irske. Prav škoda, da ne sporoča »Piccolo della Sera« imena tega junaka.

Telefonska in brzojavna poročila.

KRVAVE BORBE NA REKI.

— d Milan, 29. junija. »Corriere della Sera« javlja z Reke, da so večerj ardití odbili karabinjerje, ki so se jim zoperstavili, in vdrlí v reški in sušaški kanal, kjer se nahajajo garnizija alpincev. Alpinci so na ardité streljali iz pušk. Zadet je bil en poročnik, ki je bil takoj mrtev. Pri nemirih je bilo usmrčenih vsega skupaj 7 oseb.

VLADNA KRIZA V RIMU.

— d Rim, 29. junija. Kralj je sprejel min. predsednika Giolittija in izrazil nujno željo, naj bi zopet Giolitti prevzel sestavo kabineta. Giolitti si je pridržal odgovor.

— d Rim, 28. junija. Kakor javljajo listi, bo sestava novega kabineta najbrže poverjena De Nicolí. Tudi socialistom bi bil bolj po godu, kakor drugi kandidati. Socialisti so sklenili, da naj se podpredsednik Casalini ne odzove pozivu h kralju, vendar pa so pripravljeno razložiti politikom naziranje stranke za informacije kralja.

našala vse tiho. Nikjer krika niti javka, niti tožbe, niti vzdih. Koliko veličine v takem trpljenju!

Po 150 do 200 trupel na dan so naložili na ladjo, jim privezali na noge kamen ter jih sredi morja metali v globočino. Ako pa je vrvica popustila, je priplavalo truplo na morskí gladini. Mitkovič piše: »Francoski mornarji so mi pripovedovali, da vidijo večkrat, kako se zaletavajo mrtveci ob njih ladje in barke... Bedniki, niti mrtvi ni so našli miru! In bolnike je grabila groza ob misli, da bodo vrženi v morje, ki ga niso prej nikdar videli, ki je bilo vedno viharno in penasto. Jadni bojevniki, ki so tolikokrat stavljali svoje življenje na kocko in zaničevali smrt, so se na Vidu tresli, da ne bodo pokopani, da na njih grobu nikdar ne vzcveta cvotka, ne zraste trava, niti bilka...«

In Mitkovič vzklika: »Vzvišeni junaki! Nimate niti jame, večne kočé v lahki, pobožni, materinski zemljici! Vaši tovariši, ki so padli v Srbiji, brez rakve, brez pokrova mrtvaškega, srečnejši so od nas, saj počivajo po dolinah ali ob vznožju holmov, pod zemljo, ki so jo tako branili. Danes vas ni treba več; Vaše je poslanstvo dovršeno, ker vaša roka ne more niti vroči volilne kroglice v skrinjico, niti držati puške...«

A končno mrtvecev niso smeli več metati v morje. Grške oblasti so se uprle, ker morje je bilo okuženo s trupli in se ni smelo več ribariti. In poslej so jih morali pokopavati.

Vido ostavlja v zgodovini srbski in v zgodovini Jugoslavije spomin temen, toda veličasten.

Otok Vido nam ostane sveto in slavno ime na veke. M. M.

ITALIJA IN VATIKAN.

— d Pariz, 29. junija. »Chicago Tribune« poroča o pogajanjih med italijansko vlado in Vatikanom in meni, da bodo ta pogajanja končana v jeseni, ko bodo prepeljali v Lateran truplo Leona XII. in ko bo papež Benedikt XV. zapustil Vatikan in spremil svojega prednika čez rimske ulice.

AVSTRIJSKI KANCELAR O POLOŽAJU.

— d Dunaj, 30. junija. Danes je vodja zveznega zunanjega ministrstva v zunanjem ministrtvu sprejel zastopnike inozemskega časopisja. Zvezni kancelar dr. Schöber je pozdravil tujezemske časnike. V daljšem govoru je poudarjal med drugim, da se more v novi Avstriji iz tujega kapitala na varnih tleh etablirati plodonosno gospodarstvo. Glede zunanje politike je rekel: »Z vsemi državami, pred vsem pa z našimi sosedi hočemo živeti v dobrem miru. Avstrija bo izpolnila obveznosti, ki so ji bile naložene po mirovnih pogodbah, zahtevala bo pa tudi, da drugi nje pram njej izpolnijo svoje obveznosti. Največ smo trpeli vsled tega, ker naše plačevanje ni bilo sistemizirano. Lahko nam verjamete, če rečemo, da silno hrepenimo po tem, da bi se že enkrat odstranile zapreke te usodne gospodarske in prometne omejitve, ki tako razdvajajo duhove.« Končno je prošil zastopnike časopisja, naj zaprosijo svoje vlade, da bi pomagale avstrijskemu narodu, da bi mogel vstopiti kot član v zvezo narodov in tako pričati svetu, da je zmožen živeti in da ima dovolj poguma in moči za življenje.

SPORAZUM MED NEMČIJO IN FRANCIJO.

— d Berlin, 30. junija. »East Europe« javlja iz Pariza: Kakor poroča »Excelsior«, so se večerjšnji razgovori med nemškimi in francoskimi strokovnjaki v vprašanju restitucije končali s popolnim sporazumom. Določili so pavšalno vsoto, ki naj jo Nemčija plača za umetnine, katerih niso mogli najti.

GRŠKI PORAZ V MALI AZIJI.

— d Atene, 30. junija. Po vojnem poročilu z dne 28. junija so grške čete izpraznile Nikomedejo. (Izmid.)

— d London, 29. junija. Lord Harmsworth je naznanil v spodnji zbornici, da je noložil na polotoku

Izmid zelo negotov. Grki so izpraznili Izmid že 27. t. m. Mesto gori in v vsej okolici vlada silna panika. Cele množice Armencev in Turkov beže proti Carigradu. Boje se, da ne bi prišlo do nemirov. Storjeni so vsi koraki, da se preprečijo ropanja in pokolji. Angleški interesi, kakor je izjavil lord Harmsworth, niso v nevarnosti.

— d London, 29. junija. Iz Smirne javljajo, da je zboroval tamkaj vojni svet pod predsedstvom kralja Konstantina. Baje je razpravljal svet o mnogih silno važnih stvareh. Anglija je izročila Grkom otoka Lemnos in Imbros.

BOLJŠEVIKI MOBILIZIRAJO.

— d London, 30. junija. »Times« javljajo iz Helsinfora: Vlade v severni Rusiji so odredile splošno mobilizacijo. Kot vzrok za to navajajo upore v Sibiriji. Govorijo se, da gre pri tem tudi za mobilizacijo Poljski.

USTAJA NA IRSKEM.

— d Dublin, 28. junija. Danes je bil odprt južno - irski parlament, v katerem je zastopanih 26 grofij. Seje, ki je trajala komaj četrtino ure, so je udeležilo le jako malo članov. Sejo so odgodili do 18. julija.

Z VSEH KONCEV SVETA.

— d London, 29. junija. Listi javljajo, da je izza rudarske stavke nova industrijska kriza na vidiku. Organizacija strojnih delavcev je glasovala o predlogih podjetnikov glede znižanja plač in jih je z 287.532 proti samo 125.014 glasovi odklonila. Predsednik zveze strojnih delavcev je izjavil, da upa, da se bo še našel način, da se kriza zadovoljivo reši.

— d London, 30. junija. Odposlanci zvez podjetnikov in delavcev v strojni industriji so se v današnji seji sporazumeli.

— d Washington, 29. junija. Reprezentantna zbornica je s 340 proti 4 glasovom sprejela predlog senatorja Boraha glede mornariškega proračuna, ki pooblašča predsednika, da z Anglijo in Japonsko stopi v pogajanja glede znižanja vojnih mornaric.

— d London, 29. junija. Renterjev urad javlja iz Tokija, da je sprejela zveza japonskih trgovskih zbornic resolucijo, v kateri se poudarja potreba po omejitvah in znižanju vojnih mornaric, ker je zveza narodov gotovo dejstvo. Japonska mora z drugimi velemissli glede razoroževanja skleniti pogodbo, da se tako doseže mednarodni mir in energični razvoj industrije.

— Pariz, 30. junija. Iz Londona javljajo, da se je sklep angleško-japonske zveze odgodil za nekaj mesecev.

— d Moskva, 30. junija. Zastopnik sovjetske Rusije v Italiji je na željo italijanske vlade dne 26. t. m. predložil italijanski vladi načrt trgovinske pogodbe med obema državama.

— d Varšava, 30. junija. Namesto Skulskega je bil imenovan za notranjega ministra bivši novgorodski palatin Vladislav Razckiewicz.

— d Budimpešta, 30. junija. Danes se je začel proces proti 18letni slušateljici vseučilišča Elizabeti Andicz, proti slušatelj Ernestu Bergerju in proti nadaljnim petnajstim osebami, ki so obdolžene, da so bile v zvezi s komunisti, ki so pobegnili v inozemstvo in ki so propagirali vzpostavitev boljševizma na Madžarskem.

— d Washington, 28. junija. Konferenca republikancev reprezentacijske zbornice in senata je dosegla kompromis glede Knoxove in Porterjeve resolucije o dokončanju vojnega stanja z Nemčijo in Avstrijo.

— d Gorenji Glogov, 29. junija. Ker je umik poljskih vstavev v prvo v izpraznitvenem načrtu predvideno oono resnično dovršen, je pričel general Heffer prestavljati nemško samoozbrambo.

— d London, 28. junija. Devalera je odgovoril Lloyd Georgu na njegovo povabilo, da je najodličnejše zastopnike Irskega naroda, s katerimi se je mogel sestati, vprašal za njih mnenje o tej stvari. Vsi žele trajen mir med narodom obeh otokov, ne vidijo pa nobenega sredstva za doseg tega mira, ako se ne pripozna svoboda Irske in načelo samoodločbe.

— d Ženeva, 28. junija. Svet Zveze narodov je danes končal zborovanje v javni seji in soglasno sprejel predlogo za posredovanje v vilenskem vprašanju. Litvanski delegati so protestirali proti temu.

— d London, 28. junija. Kakor se poroča, so rudarji pritrčili takojšnjemu znižanju sedanje dnevne mezde za dva šilinga in za nadaljnje znižanje šest pencev meseca septembra.

Iz naše kraljevine.

— Karagorgjevo zvon. Beograd ska »Politika« piše: Prvi zvon, ki se je oglašil po osvobođenju v Šibeniku, je bil veliki zvon v samostanu sv. Lovra. Zvon ima zanimivo zgodovino. L. 1809 ga je naročil Beograd za svojo glavno cerkev. Vih bil v Benetkah, toda med delom je bila Srbija premagana. Ljvar ga je prodal samostanu sv. Lovra v Šibeniku, kjer je ostal do današnjega dne. Odbor tamkajšnjega Narodnega veča namerava zvon odkupiti in ga poslati kot dar mesta Šibenika Beogradu.

— Srbski Rdeči križ za po povodni opustošene kraje. Na seji srbske Rdeče krize so sklenili, da bodo dali 100.000 dinarjev ter velike količine blaga in življenjskih potrebščin za po povodni opustošene kraje.

Iz ustavotvorne skupščine.

— Beograd, 30. junija. Današnja sejo konstituant je otvoril predsednik dr. Ribar ob 12. Seji so prisostvovali tudi komunisti. Početkom seje je imel dr. Ribar govor, v katerem je ožigosal poizkušeni atentat na regenta prestolonaslednika Aleksandra ter je izjavil, da le že večerj čestital regentu, da atentat ni imel uspeha.

Nato je poslanec Divac (socialni demokrat) izjavil v imenu svojega kluba, da je ta atentat posledica kapitalističnega sistema. Socialni demokrati so se vedno borili proti terorju, ker so mnenja, da more samo z organizirano akcijo proti proletariatu do svojega cilja. Opozarja vlado, naj se ne bori proti takim pojavom s preganjanjem delavskega razreda, ker se teror ne more pobljati s terorjem.

Za tem je govoril poslanec Kaceterović (komunist). Ko se je prijavil k besedi, so se čuli medklici: »Atentatorji, kje imate bombe?!« V imenu komunistov je izjavil

glede ustave, da ne rešuje vprašanja proletarijata, ki ostaja tudi nadalje brez pravic. Komunisti si hočejo osvojiti oblast in se bodo zaradi tega borili tudi nadalje. Nato je predsednik konstituant zaprisegel komuniste na ustavo.

Za tem je govoril poslanec Milojković (komunist), ki je izjavil, da se komunisti ne bore proti osebami, temveč proti sistemu. Atentat je posledica reakcionarnega sistema. Po njegovem govoru so protestirali dr. Trumbić, predsednik zemljoradnikov Lazić in poslanec Moskovljevič proti pisanju beogradske »Tribune«, ki je poročala, da so večerj sedeli na svojih prostorih, ko je regent prišel v dvorano zbornice. Predsednik dr. Ribar je izjavil, da bo poslal listu uradni popravek. Ob 13. se je seja prekinila in se je nadaljevala ob 16. z dnevnim redom: Poročila verifikacijskega in imunitetnega odseka.

Neodrešena domovina.

— Fašistovski napad na župnišče v Dragi. V noči od 3. do 4. junija t. l. so fašisti navalili na župnišče v Dragi pri Trstu. Obstreljali so je in obmetavali s kamenjem več kakor eno uro. Vikar Josip Knavs in njegova sestra sta zbežala na podstrešje in se tam skrila med zaboje. Čim se je zdanilo, sta šla pogledat razdejanje: po sobah je ležalo kamenje in zdrobljene šipe, v

kuhinji prizemno je bil prestrašena železna zaporna oknenica. Zunanje zidovje je odrtó po kroglih. Pred župniščem so bile raztresene prazne in polne patrone vojaških pušk. Na vse zgodaj sta vikar in sestra zapustila dom in se odpravila menda v Jugoslavijo. To so tisti presrečni odnošaji, ki jih je obetal dr. Trumbić!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 1. julija 1921.

— Naša vlada regentu in min. predsedniku. O priliki ponesrečenega atentata na prestolonaslednika regenta Aleksandra je predsednik deželne vlade dr. Baltič odpisal nastopni brzojavki: »Kabinetni kancelariji Nj. Vis. prestolonaslednika, Beograd. Z globokim ogorčenjem in gnjevom sta sprejela narod in vlada vest o zločinskem napadu na življenje našega prestolonaslednika. Čast mi je, zaprositi imenom naroda in celokupne deželne vlade, da se izvoli na Najvišjem mestu predložiti naše najskrenejše častitke k srečno prestani nevarnosti, v katero je zločinska roka spravila življenje našega ljubljene prestolonaslednika. Izvolite obenem tolmачiti tudi neomejeno vdanost ter zvestobo tukajšnjega naroda Nj. Visočanstvu, slavni naši narodni dinastiji in edinstveni državi. Predsednik deželne vlade dr. Vilko Baltič.«

— »Gospod Nikola Pašić, predsednik ministrskega sveta, Beograd. S kakršnim navdušenjem je naš narod sprejel sprejetje ustave, s tako ogorčenostjo tudi oboja zavratni napad na življenje našega ljubljene prestolonaslednika in se iskreno in srčno raduje nad srečno spazitvijo Nj. Visočanstva. Izvolite sprejeti zagotovilo, da naš narod vstraja in da hoče vstrajati do konca v neomejeni zvestobi ter vdanosti do Nj. Visočanstva prestolonaslednika in naše slavne narodne dinastije. Izvolite sprejeti tudi Vi, gospod ministrski predsednik, imenom naroda in celokupne deželne vlade najskrenejše častitke k srečno prestani nevarnosti, v katero je zlobna roka spravila tudi Vaše življenje. Obenem izvolite sprejeti tudi izraz našega sočutja za vse one, ki so postali žrtve podlega atentata. Predsednik deželne vlade dr. Vilko Baltič.«

— Ob sprejetju ustave. Povodom sprejetja ustave v konstituenti je predsednik deželne vlade za Slovenijo naslovil na predsednika narodne skupščine in na ministrskega predsednika nastopni brzojavki: »Gospod Nikola Pašić, predsednik ministrskega sveta, Beograd. Imenom naroda in celokupne deželne vlade častim se predložiti našemu prvoborcu jugoslovenske ideje k udeležitvi najvišjega našega ideala najskrenejše častitke. Naše narodno edinstvo je bil Vaš življenjski cilj, za to idejo ste živeli in delovali ves čas z neprimerno doslednostjo. Idejo ste sedaj udeležitvi in živi močna in trajna. Združili ste nas z Vašim neumornim delom in sam narod, ki bo, nerazdružno spojen, užival srečo skupno in rabi ob rami tudi kljuboval vseh viharjem, zastrim v bodočnosti. Imenom naroda in celokupne deželne vlade izjavljam, da hočemo našo kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev ljubiti iz dna srca in s popolno zavestjo in da hočemo za isto živeti in umreti. Predsednik deželne vlade dr. Vilko Baltič.«

— »Gospod Nikola Pašić, predsednik ministrskega sveta, Beograd. Imenom naroda in celokupne deželne vlade častim se predložiti našemu prvoborcu jugoslovenske ideje k udeležitvi najvišjega našega ideala najskrenejše častitke. Naše narodno edinstvo je bil Vaš življenjski cilj, za to idejo ste živeli in delovali ves čas z neprimerno doslednostjo. Idejo ste sedaj udeležitvi in živi močna in trajna. Združili ste nas z Vašim neumornim delom in sam narod, ki bo, nerazdružno spojen, užival srečo skupno in rabi ob rami tudi kljuboval vseh viharjem, zastrim v bodočnosti. Imenom naroda in celokupne deželne vlade izjavljam, da hočemo našo kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev ljubiti iz dna srca in s popolno zavestjo in da hočemo za isto živeti in umreti. Predsednik deželne vlade dr. Vilko Baltič.«

— Ob sprejetju ustave. Povodom sprejetja ustave v konstituenti je predsednik deželne vlade za Slovenijo naslovil na predsednika narodne skupščine in na ministrskega predsednika nastopni brzojavki: »Gospod Nikola Pašić, predsednik ministrskega sveta, Beograd. Imenom naroda in celokupne deželne vlade častim se predložiti našemu prvoborcu jugoslovenske ideje k udeležitvi najvišjega našega ideala najskrenejše častitke. Naše narodno edinstvo je bil Vaš življenjski cilj, za to idejo ste živeli in delovali ves čas z neprimerno doslednostjo. Idejo ste sedaj udeležitvi in živi močna in trajna. Združili ste nas z Vašim neumornim delom in sam narod, ki bo, nerazdružno spojen, užival srečo skupno in rabi ob rami tudi kljuboval vseh viharjem, zastrim v bodočnosti. Imenom naroda in celokupne deželne vlade izjavljam, da hočemo našo kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev ljubiti iz dna srca in s popolno zavestjo in da hočemo za isto živeti in umreti. Predsednik deželne vlade dr. Vilko Baltič.«

— Ob sprejetju ustave. Povodom sprejetja ustave v konstituenti je predsednik deželne vlade za Slovenijo naslovil na predsednika narodne skupščine in na ministrskega predsednika nastopni brzojavki: »Gospod Nikola Pašić, predsednik ministrskega sveta, Beograd. Imenom naroda in celokupne deželne vlade častim se predložiti našemu prvoborcu jugoslovenske ideje k udeležitvi najvišjega našega ideala najskrenejše častitke. Naše narodno edinstvo je bil Vaš življenjski cilj, za to idejo ste živeli in delovali ves čas z neprimerno doslednostjo. Idejo ste sedaj udeležitvi in živi močna in trajna. Združili ste nas z Vašim neumornim delom in sam narod, ki bo, nerazdružno spojen, užival srečo skupno in rabi ob rami tudi kljuboval vseh viharjem, zastrim v bodočnosti. Imenom naroda in celokupne deželne vlade izjavljam, da hočemo našo kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev ljubiti iz dna srca in s popolno zavestjo in da hočemo za isto živeti in umreti. Predsednik deželne vlade dr. Vilko Baltič.«

— Ob sprejetju ustave. Povodom sprejetja ustave v konstituenti je predsednik deželne vlade za Slovenijo naslovil na predsednika narodne skupščine in na ministrskega predsednika nastopni brzojavki: »Gospod Nikola Pašić, predsednik ministrskega sveta, Beograd. Imenom naroda in celokupne deželne vlade častim se predložiti našemu prvoborcu jugoslovenske ideje k udeležitvi najvišjega našega ideala najskrenejše častitke. Naše narodno edinstvo je bil Vaš življenjski cilj, za to idejo ste živeli in delovali ves čas z neprimerno doslednostjo. Idejo ste sedaj udeležitvi in živi močna in trajna. Združili ste nas z Vašim neumornim delom in sam narod, ki bo, nerazdružno spojen, užival srečo skupno in rabi ob rami tudi kljuboval vseh viharjem, zastrim v bodočnosti. Imenom naroda in celokupne deželne vlade izjavljam, da hočemo našo kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev ljubiti iz dna srca in s popolno zavestjo in da hočemo za isto živeti in umreti. Predsednik deželne vlade dr. Vilko Baltič.«

— Ob sprejetju ustave. Povodom sprejetja ustave v konstituenti je predsednik deželne vlade za Slovenijo naslovil na predsednika narodne skupščine in na ministrskega predsednika nastopni brzojavki: »Gospod Nikola Pašić, predsednik ministrskega sveta, Beograd. Imenom naroda in celokupne deželne vlade častim se predložiti našemu prvoborcu jugoslovenske ideje k udeležitvi najvišjega našega ideala najskrenejše častitke. Naše narodno edinstvo je bil Vaš življenjski cilj, za to idejo ste živeli in delovali ves čas z neprimerno doslednostjo. Idejo ste sedaj udeležitvi in živi močna in trajna. Združili ste nas z Vašim neumornim delom in sam narod, ki bo, nerazdružno spojen, užival srečo skupno in rabi ob rami tudi kljuboval vseh viharjem, zastrim v bodočnosti. Imenom naroda in celokupne deželne vlade izjavljam, da hočemo našo kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev ljubiti iz dna srca in s popolno zavestjo in da hočemo za isto živeti in umreti. Predsednik deželne vlade dr. Vilko Baltič.«

— Ob sprejetju ustave. Povodom sprejetja ustave v konstituenti je predsednik deželne vlade za Slovenijo naslovil na predsednika narodne skupščine in na ministrskega predsednika nastopni brzojavki: »Gospod Nikola Pašić, predsednik ministrskega sveta, Beograd. Imenom naroda in celokupne deželne vlade častim se predložiti našemu prvoborcu jugoslovenske ideje k udeležitvi najvišjega našega ideala najskrenejše častitke. Naše narodno edinstvo je bil Vaš življenjski cilj, za to idejo ste živeli in delovali ves čas z neprimerno doslednostjo. Idejo ste sedaj udeležitvi in živi močna in trajna. Združili ste nas z Vašim neumornim delom in sam narod, ki bo, nerazdružno spojen, užival srečo skupno in rabi ob rami tudi kljuboval vseh viharjem, zastrim v bodočnosti. Imenom naroda in celokupne deželne vlade izjavljam, da hočemo našo kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev ljubiti iz dna srca in s popolno zavestjo in da hočemo za isto živeti in umreti. Predsednik deželne vlade dr. Vilko Baltič.«

— Ob sprejetju ustave. Povodom sprejetja ustave v konstituenti je predsednik deželne vlade za Slovenijo naslovil na predsednika narodne skupščine in na ministrskega predsednika nastopni brzojavki: »Gospod Nikola Pašić, predsednik ministrskega sveta, Beograd. Imenom naroda in celokupne deželne vlade častim se predložiti našemu prvoborcu jugoslovenske ideje k udeležitvi najvišjega našega ideala najskrenejše častitke. Naše narodno edinstvo je bil Vaš življenjski cilj, za to idejo ste živeli in delovali ves čas z neprimerno doslednostjo. Idejo ste sedaj udeležitvi in živi močna in trajna. Združili ste nas z Vašim neumornim delom in sam narod, ki bo, nerazdružno spojen, užival srečo skupno in rabi ob rami tudi kljuboval vseh viharjem, zastrim v bodočnosti. Imenom naroda in celokupne deželne vlade izjavljam, da hočemo našo kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev ljubiti iz dna srca in s popolno zavestjo in da hočemo za isto živeti in umreti. Predsednik deželne vlade dr. Vilko Baltič.«

— Ob sprejetju ustave. Povodom sprejetja ustave v konstituenti je predsednik deželne vlade za Slovenijo naslovil na predsednika narodne skupščine in na ministrskega predsednika nastopni brzojavki: »Gospod Nikola Pašić, predsednik ministrskega sveta, Beograd. Imenom naroda in celokupne deželne vlade častim se predložiti našemu prvoborcu jugoslovenske ideje k udeležitvi najvišjega našega ideala najskrenejše častitke. Naše narodno edinstvo je bil Vaš življenjski cilj, za to idejo ste živeli in delovali ves čas z neprimerno doslednostjo. Idejo ste sedaj udeležitvi in živi močna in trajna. Združili ste nas z Vašim neumornim delom in sam narod, ki bo, nerazdružno spojen, užival srečo skupno in rabi ob rami tudi kljuboval vseh viharjem, zastrim v bodočnosti. Imenom naroda in celokupne deželne vlade izjavljam, da hočemo našo kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev ljubiti iz dna srca in s popolno zavestjo in da hočemo za isto živeti in umreti. Predsednik deželne vlade dr. Vilko Baltič.«

— Ob sprejetju ustave. Povodom sprejetja ustave v konstituenti je predsednik deželne vlade za Slovenijo naslovil na predsednika narodne skupščine in na ministrskega predsednika nastopni brzojavki: »Gospod Nikola Pašić, predsednik ministrskega sveta, Beograd. Imenom naroda in celokupne deželne vlade častim se predložiti našemu prvoborcu jugoslovenske ideje k udeležitvi najvišjega našega ideala najskrenejše častitke. Naše narodno edinstvo je bil Vaš življenjski cilj, za to idejo ste živeli in delovali ves čas z neprimerno doslednostjo. Idejo ste sedaj udeležitvi in živi močna in trajna. Združili ste nas z Vašim neumornim delom in sam narod, ki bo, nerazdružno spojen, užival srečo skupno in rabi ob rami tudi kljuboval vseh viharjem, zastrim v bodočnosti. Imenom naroda in celokupne deželne vlade izjavljam, da hočemo našo kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev ljubiti iz dna srca in s popolno zavestjo in da hočemo za isto živeti in umreti. Predsednik deželne vlade dr. Vilko Baltič.«

— Ob sprejetju ustave. Povodom sprejetja ustave v konstituenti je predsednik deželne vlade za Slovenijo naslovil na predsednika narodne skupščine in na ministrskega predsednika nastopni brzojavki: »Gospod Nikola Pašić, predsednik ministrskega sveta, Beograd. Imenom naroda in celokupne deželne vlade častim se predložiti našemu prvoborcu jugoslovenske ideje k udeležitvi najvišjega našega ideala najskrenejše častitke. Naše narodno edinstvo je bil Vaš življenjski cilj, za to idejo ste živeli in delovali ves čas z neprimerno doslednostjo. Idejo ste sedaj ude

zaciji, kljuboval vladnim odredbam, katerim so se morala upogniti vsa enaka domača podjetja.

Krajevna organizacija JDS v Spodnji Šiški se je obrnila na pristojno šolsko oblast, da bi se ustanovil na ondodnih dveh meščanskih šolah še IV. razred, da bi bilo omogočeno učencem in učenkam prestopiti s teh šol na višjo državno obrtno šolo.

Telovadba in petje na osnovnih šolah se ima gojiti kot obilnatni predmet. Za to je obvezni predmet pri usposobljenosti izpitnih učiteljev in učiteljic.

Ljubljanski učiteljski pevski zbor priredi od 9. do 14. julija koncertno turnejo ob naši severni državni meji in sicer v Gor. Radgoni, Murški Soboti, v Lutomeru in v Ptujju. Namen teh koncertov je probuda nacionalne in državne misli. Opozarjamo že danes prebivalstvo, posebej še učiteljstvo teh okrajev na te koncerte. Podrobnejši spored sporočimo v kratkem.

Slabi šolski uspehi. Letošnje šolsko leto je končano, pa kakor je bil napredek na ljudskih in srednjih šolah in obseh učiteljskih ljubljanskih v I. semestru slab, so tudi uspehi II. semestra nepovoljni. Po nekaterih razredih gimnazij v realki je padla tretjina dijakov, do čim so se dijakinje in kandidatke še dokaj dobro držale. V nekaterih familijah so po 2 in 3 otroci prinesli slaba izpričevala domov! O mladini ljudskih šol niti ne govorimo. Vprašati pa se moramo: Kaj bo iz te izpridene srednješolske mladine? Koliko skrbi in denarja je šlo tu v nič! Kako drago je sedaj šolanje mladine z dežele v mestu, vedo najbolje roditelji! Kje je uzrok temu slabemu napredku? Preveč svobode pri mladini, premalo resnosti, nad vse premalo pa tudi tistega strogega nadzorstva brez katerega se ne sme pustiti učeča mladina!

Dnevni brzovlak Dunaj-Trst. Od 2. julija naprej vozita brzovlak št. 3, ki odhaja z Dunaja ob 7.25 in prihaja v Trst ob 21.55 in od 3. julija naprej brzovlak št. 4, ki odhaja iz Trsta ob 6.35 in prihaja na Dunaj ob 21.45 redno vsak dan ter imata tudi vozove 3. razreda. Za ta dva vlaka do sedaj obstoječe omejitve, namreč da so se izdajale vozovnice za najmanj 200 km, so se ukinitve.

Artiljerijska podoficirska šola v Mariboru. Meseca septembra 1921 bo sprejetih v II. artiljerijsko podoficirsko šolo v Mariboru do 200 mladeničev od 17. do 21. leta. Prošnje je vlagati do 20. septembra 1921 pri poveljstvu šole. Več je razvidno iz oglasa v mestnem vojaškem uradu v Mestnem domu.

Konkurz tvrdke. Ekspozitna tvrdka Rudolf Velkavrh v Vršacu, Banat, je 13. junija t. l. napovedala konkurz. Tvrdka je imela kupčijske zveze s Slovenijo. Tvrdkina pasiva znašajo okoli 380.000 K.

Pot skozi Vintgar zopet odprta. Kakor nam javlja generalni komisarjat za turški promet, so galerije in mostovi v Vintgarju popravljivi, tako da je postala ta naša najlepša soteska občinstvu zopet dostopna. Popravila vsled povodnjih razdejane Vintgarja so stala ogromne svote. Vsled tega se bode pobirala od posetnikov soteske neznatna vstopnina 50 para od osebe. Občinstvo blagovoli v vstopnini ter si oskrbeti pred vhom v Vintgar vstopnice, ki se dobivajo v hotelu Stol na Dobravi in v restavraciji Vintgar.

Olepečava mesta. Pred glavnim kolodvorom so pretekli teden na voglu železničnega vrta odstranili grmičevje in zelenjadni del vrta očistili, in na nasprotnem voglu pri vodnjaku podrli tamkaj stoeče drevo. Oba vozla so zaokrožili in rezervirali prostor za olepečavo. Vse ondote reklame table so prenesti v stranski dvorci. Poslopje gl. kolodvorca so pričeli nanovo pleskati. Restavracijski stekleni paviljon je prenovljen, vrt istotako. Železnica je navozila več vagonov zidne opeke v stavbne svrhe. Za nasipanje ceste na južno železnico je navoženega obilo gramozna. Ko bo cesta ž nilm nastala, bo stopil v akcijo parni valjar, ki se bo tu uporabljal, ker je cesta izredno široka, najmanj 2-3 tedne. Na Resljevi cesti je dala na novo prebarvati svojo hišo posestnica Sumi.

Zidarska dela napredujejo pri novih stavbah takole: Pri poslopiju »Zadržne gospodarske banke« ob Miklošičevi cesti so pričeli pretekli dni z betonsko gradnjo temeljnih zidov. Na Sv. Petra cesti je hiša usnarja A. Kregerja ometana in se že snaži. V nji bodo najmoderneje urejene prodajalne. Pri zgradbi palače Kreditne banke ob Dunajski in Aleksandrovici cesti so betonske podzemeljske kleti dovršene in je dovršen tudi že en del pritličnih prostorov. V eni velikih kleti bo montirana lastna električna centrala. Na Resljevi cesti si zgradi A. Vovk prostorno skladišče. Ekspozitna banka bo dala izvršiti več adaptacij. Bivša Wetachova vila je na novo prepleksana. V Pražakovi ulici grade kanal od novih poslopij Jadranske banke do cestnega kanala v Kolodvorski ulici. Parni valjar je utrdil te doli ceste v ravnoimenovani ulici. Dodelana poslopja se vsled ugodnega vremena hitro suše.

Pomnožite razsvetlavo na Opekarski cesti in v Slomškovi ulici! Na prvi gore od Trnovske pristana pa do mitnice samo — tri žarnice, v drugi pa od elektrarne pa do belgijske vojašnice nobena plinova svetilka! Več luči!

Smrtina kosa. Na Senu pri Ljubljani je umrl zasebnik g. Fran Suster. P. v m.!

Razstava ženskih ročnih del na »Srednjem zavodu za žensko domačo obrt« v Ljubljani, Turjaški trg 3/II. se podaljša za en dan in traja do nedelje 3. julija ob 18. ure.

Borovnice — liter po 10 K! Med polji in gozdovi živimo, v popolnoma agrarni deželi torej, pa plačujemo kmetu borovnice in češnje ki mu jih narava brez dela in truda v naročje stresa, liter po 10 K — kr., češnji pa po 12 K.

Poskušeni samomor. Na Vidov dan zvečer ob 11. se je vrgel z državnega mostu v Mariboru v Dravo vojak Stanovljevič, katerega pa je drugo jutro našla patrulja na bregu proti Pobrežju, kjer se je solnčil.

Podraženje tobaka in tobačnih izdelkov je posledica kakor nam poročajo zadnjega štrajka v ljubljanski tobačni tovarni. V Sloveniji kadimo za drag denar slabe tobačne izdelke, ki so v zadnjem času tudi slabo izdelani, smodke na primer gore kakor baklje.

Kaznovani naviljalci cen. Iz Maribora nam poročajo: Mesar Roman Brezovnik je prodajal telečje meso po 18 K mesto po 16. Obsojen je bil na 8 dni zapore, konfiskacijo mesa in na povrnitev škode strankam. Mesar Josip Dogovičnik je prodajal telečje meso po 38 K mesto po 21 K ter je bil zato obsojen na 14 dni zapore in zaplembo mesa. Ignac Segula je bil obsojen na globo 500 K, 48 ur zapore in konfiskacijo blaga, ker je prodajal čebulo po 25 K mesto po 8 K. Trгоvec Henrik Primus je kupoval od žensk in otrok koks po 70 K ter ga prodajal po 190 K. Obsojen je bil na 1000 K globe, 5 dni zapore in na konfiskacijo pol vagona koka. Milostnim potom se mu je spregledala zaporna kazen, globa pa zvišala za 500 K.

Umor na ljubljanskem polju. Invalid Alojzij Tomazin, ki je pred dnevi — kakor smo poročali — umoril na ljubljanskem polju svojo mlado ženo, je bil izročen državnemu pravdnistvu. Policijski okoliški nadzornik Jože Habe je zaključil policijske poizvedbe. Invalid Tomazin je ženo umoril v veliki ljubosumnosti. Svojo mlado ženo Marijo, ki je bila na eni strani zelo lahkomiselna in alkoholu vdana, je Tomazin strastno ljubil. Tomazin sam se je z nožem le lahko rani. Slučaj pride gotovo pred poroto.

Nesreče in poškodbe. Deček Jože Kolman, 13letni sin delavke, iz Gradca pri Litiji, je včeraj v četrtki zjutraj gnil konja na vodo. Iz nagajivosti je konja udaril Ciril Simončič. Konj je poškodil in udaril Kolmana močno v glavo. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico. Žena zasebnega uradnika, 67 letna Antonija T. na Glincah pri Ljubljani je tako nesrečno padla po stopnicah, da so jo morali vsled znanih poškodb prepeljati v bolnico. Železniški delavec juž. žel. Fr. Puc na Brezovici pri Ljubljani je v preprihu vrgel svoji mladi ženi Mariji likalnik v glavo. Močno jo je ranil na čelu. Sprejeta je bila v bolnico.

Razdeljeni izkazi o letošnjih prispelih prizadetih barjanskih posestnikov za povračilo posojila v svrhu osuševalnih del na barju, so 8 dni na vpogled v mestnem ekspeditu, Mestni trg 27, III. Tozadevni razglas je nabit na mestni deski.

Kranjčani, pohitite v nedeljo, 3. julija v Cerklje, kjer proslavi šolska mladina sprejete ustave z lepo igro, domorodnimi pesmicami in deklamacijami v narodnih jezikih. Začetek ob 3. Vstopnina 2 K. Dohodek: Jugoslovenski Matci.

Dober kristjan? S Prevalj nam poročajo: Dne 24. t. m. okoli 23. je začelo goreti gospodarsko poslopje Apolonije Lajner na Prevaljah, pogorelo je do tal. Rešili so samo živino in poljsko orodje. Gospodinja je takoj izjavila, da je zažgal Filip Petrič, sluga davčnega urada na Prevaljah. Med povodnjem 38letnim Petričem in 45letno bogaboječo Polonico je obstajalo že dije časa ljubavno razmerje. Stanoval je pri njej, pomagal pri delu in ji celo od svoje plače kupoval razna darila. Dne 24. t. m. je pa Polonica naenkrat Petriču odpovedala ljubezen, ker je baje dobila mlajšega ljubimca. Petriča je to tako ujezilo, da ji je zagrozil: »Ako me ne maraš, potem ti bom naredil nekaj, da boš za vedno pomnila.« To svojo grožnjo je Petrič še isti večer izvršil. Zažgal je posteljo v hiši, potem odšel na skedenj, ki je bil poln sena, in ga zažgal. Ko je videl, da je svoj namen dosegel, se je na mestu ustrelil in zgorel. Drugi dan so našli na oboku hleva 60 cm dolgo truplo brez rok in nog popolnoma sežgano. Na lice mesta došla uradna komisija je dognala, da si je Petrič pognal iz samokresa, katerega so našli poleg trupla, 2 krogli. Torej požigalec in samomorilec. Župnik Riepel, zagrižen pristaš dr. Susturšiča, ki do sedaj ni še nobenemu samomorilcu dovolil cerkvenega pogreba, je napravil v tem slučaju izjemo. Dovolil je kaplana, da ga je cerkveno pokopal in se tudi sam udeležil pogreba kot edini pogrebec. Ta svoj korak opravičuje s tem, da je bil pokojni Petrič dober kristjan, da je zahajal vedno v cerkev in redno prejemal sv. zakramente.

K nesreči v Kamniških planinah. O ponesrečenem dijaku Dragotinu Kavznerju ni do danes dopoldne na iskanju.

Kamnika, ne od Savinjske podružnice SPD. v Celju nobenih pozitivnih poročil. Svojei ponesrečenega, kakor tudi rodbina Kajzeljeva nestrpno pričakuje prvih točnih vesti. Včeraj so se odpravili člani »Skale« kot rešilna ekspedicijska iz Ljubljane na Turško goro. — Ob sklepu lista nam poročajo, da so ponesrečenega dijaka Tauzherja že našli — mrtvega. Prenesejo ga v Solčavo, kjer bo pokopan, ako njegova rodbina ne ukrene drugače.

Tat kolec aretiran. Ljubljanska policija je prišla in zaradi tatvin kolec deložnemu sodišču izročila Goričana Jožeta Persolja. Bil je velik in drzen tat kolec, a tudi tihotapec. V Ljubljani je kradel koleca, jih tihotapil preko meje v Italijo in jih tam prodajal.

Telovadni odsek »Ženskega telovadnega društva« v Ljubljani bo posloval tudi v počitniških mesecih, ako se prijavi najmanj 20 telovadk. Telovadilo se bode na prostem in gojilo tudi lahko atletiko. — Prijave sprejema odbor v soboto, 2. julija od 6. do 7. v »Mladiki«.

Pozor pred kopanjem v barjanskih vodah! Ižica in Prošica sta glavna potoka našega barja. Ob dežju narasteta in preplavita bregove, v suhih dneh pa imata

normalno višino, v ostalem pa sta vseskozi »potohneni« vodi in zato, kakor uče slučaj, za kopalca ki ju ne pozna, nevarni, zlasti pa za — deco! V vročih poletnih dneh vidis v strugi teh rujavkastih, z gostimi vodnimi rastlinami zaraščanih in z meter visokim blatom napoljenih vodah polno barjanske mladine obojega spola, ki se tam — v popolnem Adamovem kostumu kajpak — koplje in prekucava. In tudi letos je tako. Kakor žabe z nabrežja ti skače ta zagoreli »dobiži« v vodo in kobaca iz vode zopet na suho, poln blata in vodnih rastlin okolo sebe. Za one, ki ne znajo plavati obstoja nevarnost, da se pri skoku v vodo vdero v blato, zapleto v vodne rastline in utonejo. Zato: pozor pri kopanju!

Potrebni uradniki. Rok za vlaganje prošelj za službena mesta pri upravi za zaščito industrijske svojine se je podaljšal do 15. julija t. l.

Koncert se vrši 2. t. m. v kolodvorski restavraciji v Ljubljani. Začetek ob 20. Glej oglas.

Novi naslovi. Prihodnji teden začnemo pošiljati naš list z na novo tiskanimi naslovi. Na morebitne napake naj se blagovoli nas opozoriti.

Kazina v slovenskih rokah.

Deželna vlada je vzela izvolitev novega odbora kazinskega društva na znanje, razrešila dosedanjega državnega upravitelja g. Joška Bitenca od njegovih dolžnosti ter poverila upravo društva in društvenega imetja novo izvoljenemu odboru. S tem je borba za Kazino definitivno končana in svoečasna trdnjava pangermanske misli v Ljubljani je prešla v jugoslovenske roke.

Društveni odbor je imel v soboto dne 26. t. m. svojo prvo sejo, na kateri

Kultura.

Nakup umetnin. Deželni predsednik g. dr. Baltič je na XIX. umetnostni razstavi v Jakopičevem paviljonu odkupil za deželno vlado sledeča dela: Kambič M. »Za mestom« (olj. sl.); Klemenčič F. »Pokrajina I.«, »Pokrajina II.« (pastel); Kralj Fr.: »Portret« (plaketa); Kralj T.: »Življenje« (šest radirank); Kos G. A. »Voda« (olj. sl.); Kos T.: »Zanjica« (plaketa); Santel H.: »V skrbah«, »Študija z lučjo« in »Počitek« (akvareli); Santel S.: »Kvarnerski motivi« (lesorez v barvah); »Motiv iz Rovinja« (bakropis); »Zimski dan« (lesorez); »Motiv iz Podgore« (bakropis); »Motiv iz Pazina« (cinkopis); Tratnik F.: »Mati in otrok« (olj. sl.); Zupan Fr.: »Samotna breza« (akvarel); Zupanc A.: »Pogled na Bogatino« (akvarel); Zmitek P.: »Pogled na Tlake« (olj. sl.). S tem činom je vlada dokazala, da ji je naša upodobljajoča umetnost važen faktor, in da zna ceniti nje pomen v narodni kulturi. Razstava se s petim julijem zaključil.

Kongres Udruženja gledaliških igralcev SHS v Ljubljani. Pri slavnostni akademiji v nedeljo, dne 3. julija sodelujejo med drugim tudi ljubljancem že dobro znani in priljubljeni operni pevci in pevke kakor Camerotta, Polakova, Sughova, Hrzič, Mezgerčeva itd. katerih imena nam obetajo v resnici prvovrsten umetniški užitek. Predprodaja vstopnic za vse predstave se prične danes v petek 1. julija t. l. pri dnevnih blagajni opernega gledališča ob navadnih urah.

Udruženje gledaliških igralcev SHS v Ljubljani prosi cenjeno občinstvo, katero si je dalo prenotirati vstopnice k predstavam za čas kongresa »Udruženja gled. igralcev v Ljubljani«, da jih najpozneje do nedelje, 3. julija blagovoli dvigniti pri blagajni opernega gledališča, ker bi bilo Udruženje drugače primorano te vstopnice oddati drugim, ker bodo vstopnice za nekatere predstave že skoro razprodane.

Razstava slikarske šole »Prohuda« na teh. sr. šol. V soboto, dne 2. julija ob 10. se otvori razstava s slavnostnim govorom prof. Volavska, ki bo v kratkem omenil pomen te šole, nakar bo takoj otvorena javnosti. Razstava vsebuje portrete in akte, dalje narodne ornamente, perspektivo in grafična dela. Otvorjena je do nedelje, 3. julija do 16. Vstopnina prosta. — Voditelj šole akad. slikar Franjo Sterle.

Ilustriran list »Plamen«. Izšla je 12. številka tega lista, ki obsega tokrat 16 strani, bogatih na ilustracijah in tekstu. Kakih 30 lepih slik krasi to številko, med drugim naslovna slika o odkritju spominjske plošče Janezu Trdinu, veld slik o pogrebu narodnega mučenika Olipa v Radovljici, več krajinskih slik iz neodrešene Gorishe in sliki gledaliških igralcev Prezgerca in Kralja. Nadalje priobčite ta številka monumentalni vhod v ljubljanski velešolem, ki bo v dneh 13 in 24. avgusta v Ljubljani itd. V tej številki, ki zaključuje prvo polletje »Plamena«, podajata uprava in izdajatelj lista utemeljeno izjavo, da se vsled materialnih in tehničnih težkoč mora začasno prekiniti nadaljnje izdajanje »Plamena«. Škoda je, da mora prestat list, ki se je tako simpatično uvedel; a kdor pozna ogromne troške, združene s takim podjetjem, ki vsled naraščanja tiskarskih cen čedalje bolj naraščajo, in kdor ve, kako je zamudnih mnogo naročnikov v plačevanju naročnine, s katero edino se mora vzdržati tak list, bo pojmlil ta pojav, ki žal, tako pogosto stavlja skoro nepremostljive ovire skoro vsem publikacijskim podjetjem v Sloveniji.

Sokolstvo.

Zlet Sokola v Črnomlju. Dne 12. t. m. je priredil Sokol v Črnomlju javno telovadbo in prid zgradbi svojega doma. Na kolodvoru je bil sprejem novomeških, metliških in karloških Sokolov in Sokolice, ki so se odzvali v častnem številu. Po oficijelnem pozdravu se je dolga vrsta začela premikati proti mestu: najprej jezdeci-Sokoli, nato pa ostali z godbanimi na čelu. Vse je bilo v cvetju, vse v zastavah: ljudstvo je radostno pozdravljalo svoje ponosne hčere in sinove. Pri popoldanski telovadbi so pokazali Sokoli ob zvokih fanfare precizno izvajane proste vaje. Istotako je nešteta množica burno akklamirala nastop in krasne vaje članice. Milo se mi je storilo, ko sem videl naše mlajše-dečke in dekle, kako so čvrsto prikorakali na telovadišče in izvajali vaje s palicami, oziroma s krogli. Videl sem, kako si je znal Sokol v Črnomlju pridobiti srca mladine, ki so, skoraj bi rekeli, z razumevanjem, ne samo mehanično — pod vodstvom svojih voditeljev — pokazali publiki kaj znajo. Človek jih je moral biti vesel. Zahvala in čast voditeljem za njihovo poštrevolnost. Lepe vaje članov na orodju je množica vsakokrat sprejela z burnim aplavzom. Telovadbo je zaključila čedna skupina članov, članice in naraščajca, nakar se je razvila nepriljubljena zabava. Pohvaliti moramo naravnost vzorno disciplino, ki me je kot očividca jako presenetila. Črnomeljskemu Sokolu častitam in mu želimo obilo uspeha. Naj ima v srcu zavest, da bo dobil za svoj trud in poštrevolnost bogato plačilo: hvalnežnost svojega naroda! — V. M.

Sokol v Trebnju. G. Alojzij Bukovec, gostilničar na Vel. Loki je daroval trebnjskemu Sokolu 500 K. Posnemajte in podpirajte sokolska društva!

Društvene vesti.

S. S. K. Sparta poziva svoje člane, da plačajo članarino za II. polletje zanesljivo do 15. julija pri blagajniku ali njegovem namestniku vsaki četrtek na Igrišču od pol 7. do 8. zvečer.

Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. Danes zvečer ob polosmih skupna vaja z opernim zborom v društvenih prostorih. Vsi in točno!

Zveza slovenskih pevskih zborov vabi k skupni pevski vaji, ki se vrši v soboto, dne 2. julija ob 8. zvečer v pevski dvorani Glasbene Matice v Vegovski ulici, vse včlanjene zore za nastop pri odkritju spomenikov Borštnika in Verovška v nedeljo, dne 3. julija ob 11. dopoldne pred opernim gledališčem. Pevski zbori se prošijo, da prineso seboj notni material za Jenkovo »Molite« (Ti, ki si nas ustvaril). Polnoštevilnost naša dolžnost! Odbor.

Pozor zobotehnikom! Društvo slov. zobotehnikov prosi gospode kolege iz cele Slovenije, brez ozira na narodnost, ali je včlanjen ali ne, da pošljejo svoje natančne naslove na tačasnega predsednika: Drago Kos, Ljubljana, Sv. Petra cesta 27. — Ker je zadeva za vsakega kolega velike važnosti, se prosi naslov tako ali odposlati. — Odbor.

Prosi. gasilno društvo Vič-Glince priredi v nedeljo 3. t. m. vrtno veselico pri g. Slavko Novaku (pri Ani) na Viču z raznovrstnim vsposredom in sodelovanjem viške društvene godbe. Začetek ob 4 popoldne. Vstopnina 8 K za osebo.

Prireditve »Ljublj. prost. gas. in reš. društva« se otvori z veliko vajo, ki se vrši na poslopiju semenišča, in pri kateri nastopi društvo polnoštevilno. Po vaji obhod s konjenico in godbo in okoliškimi društvi na veselični prostor, kjer se vrši velika ljudska veselica z bogatim srečolovom, šaljivo pošto itd. Občinstvo se vabi, da se prireditve v čim večjem številu udeleži.

Društvo delovodij in industrijskih uradnikov ima dne 2. julija ob pol 8. zvečer zborovanje. Sprejemajo se tudi novi člani.

Najnovejša poročila.

VESELJE V BEOGRADU RADI PONESREČENEGA ATENTATA

—d Beograd, 30. junija. Atentat na redenta ni vplival na program narodne svečanosti, ki se je včeraj popoldne še bolj sijajno in navdušeno nadaljevala. V glavnem mestu Beogradu je vladalo slavnostno razpoloženje. Za vse svečanosti ni bilo nobenega incidenta. Ljudstvo se je zabavalo na Terazijah in na Kalimegdanu ter pri spomeniku Karagjorgje, kjer so svirale vojaške godbe. Mesto je bilo okrašeno z zastavami in cvetjem. Zvečer ob enoidvajsetih je šel po mestu velik sprevod z bakljami, na čelu mu predsednik občine in občinski svetovalec. Poleg vojaške godbe so se sprevodu pridružila tudi razna pevska društva, med njimi »Obličje« in »Karagjorgje«. Sprevod je šel po kneza Mihajla ulici na Terazije, kjer je ljudstvo prestolonasledniku priredilo burne ovacije. Predsednik občine Dobran Mitrovič je v imenu mesta pozdravil regenta in mu čestital k temu, da se je srečno izognil nevarnosti. Regent se je zahvalil za izraze udanosti in končal svoj kratki govor z vzklikom: »Živio Beograd!« Svečanosti so trajale še dolgo po noč.

SESTANEK V PORTEROSE ODLOŽEN ZA SEPTEMBER.

— Rim, 30. junija. Uradno je bilo razglašeno, da se bo vršila konferenca v Porteroze 9. julija in ne 2. julija, kakor prvotno določeno. Zakrivila je to Anglija, ki sedaj hoče odgoditi konferenco do septembra. Zaradi te odločitve pa ne bo odložena rimska konferenca, ki ima pričeti svoje delo zopet začetom oktobra.

TEŽAK POLOŽAJ NA REKI.

— Reka, 30. junija. Dan na dan ima komisar Foschini sestanke z zastopniki vseh mestnih strank, da bi končno prišlo do sestave vlade, ali vse dosedanje prizadevanje je ostalo brezuspešno in položaj je tak, da tudi ni upati še na nikak tostvaren uspeh. Foschini pa kljub temu vztraja na svojem mestu in hoče na vsak način doseči povoljen rezultat. V mestu narašča vedno večja nezadovoljnost, ker se dan na dan vrše spopadi med alpini in arditii. Arditi so te dni predrl karabiñjerski kordon in ši čez kanal na Sušak, kjer so bili iz alpinske vojašnice sprejeti s strelji. En oficir in en vojak sta bila ubita. Urednika lista »Vedetta d'Italia« sta morala zapustiti Reko vsled nasilstva, ki sta ju pretrpela in vsled groženj, ki so zima dohajale vsaki dan. V spopadih z alpini 27. t. m. je bilo mrtvih 8.

GIOLITTI ALI DE NICOLA?

— Rim, 30. junija. Ministrska kriza še vedno ni rešena. Vprašanje se vrta okoli dveh imen: Giolitti ali De Nicola. Vsi drugi prihajajo v poštev v podrejeni vrsti in bi ne predstavljali v nobenem slučaju logične in jasne rešitve sedanje krize. Skupine desnice želijo, da bi se vrnil na predsedniško mesto zopet Giolitti. Fašisti, nacionalisti, liberalni demokrati so glasovali proti politiki grofa Sforze edino z namenom, da zadenejo zunanjeja ministra, izkazali pa so popolno zaupanje v splošno in zlasti v notranjo Giolittijevo politiko. Skupine na levi se zavzemajo za De Nicola. Giolittijevo ministristvo bi se naslanjalo tako na stranke desnice, Nicolajevo pa na stranke leve. Tako v glavnem, ali tudi stranke desnice bi se sprijaznile, kakor vse kaže, z Nicolajevim kabinetom in bi mu ne delale ovir. Poroča se, da Giolitti vztraja pri svoji demisiiji in da ga najbrže tudi kralj ne pregovori za sestavo novega kabineta. Bil je že v dolgi avdijenci pri kralju in razni najuglednejši politiki, tudi nasprotniki njegovji, so se menili ž njim o položaju in izrekli željo, da ga hočejo videti zopet na predsedniškem mestu. Rešitev krize se pričakuje za danes.

GORENJEŠLEZIJSKO VPRAŠANJE.

—d Nauen, 30. junija. Vodja poljskih vstašev Korfanty je objavil razglas, v katerem objavlja, da se bo poljski pokret likvidiral in pozivlja poljsko prebivalstvo k redu. Pravi, da je treba počakati, da zavestniki izpolnijo svoje obljube in da se Gorenja Šlezija čimprej spoji z domačo zemljo. »Ratiborer Zeitung« javlja, da je izdal vodja poljskih vstašev razglas, v katerem javlja, da bo zopet pričel borbo z Nemčijo, če bo treba.

Sprememba voznega reda osebnih vlakov na Gorenjskem.

V svrhu dosege ugodnejših zvez z Gorico in Trstom preko Podbrda nastopijo s 5. julijem t. l. na Gorenjskih progah sledeče spremembe v prometu osebnih vlakov:

Na progi Ljubljana - Jesenice izostane vlak, ki odhaja iz Ljubljane ob 12. uri — prihodom v Kranj ob 12.50 in v Jesenice ob 14.03. Na progi Kranj-Tržič izostane vlak, ki odhaja iz Kranja ob 14.51 ter bode vozil mesto njegovega z odhodom iz Kranja ob 13.10 in prihodom v Tržič ob 14.05.

Na progi Jesenice-Bistrica Boh. jezero izostane osebni vlak — odhod iz Jesenic ob 16.10 ter mešani vlak odhod iz Bistrice Boh. jezero ob 10.26 ter bode vozila mesto teh osebnih vlakov od ozir. od Podbrda, odhod iz Jesenic ob 14.28, prihodi v Bistrico Boh. jezero ob 15.16 ter v Podbrdo ob 15.57; odhod iz Podbrda ob 11.10, iz Bistrice Boh. jezero ob 11.50 ter prihodi na Jesenice ob 12.40. — Nadalje se podaljša jutranji vlak, ki odhaja iz Jesenic ob 9.07 do Podbrda, odhod iz Bistrice Boh. jezero ob 10.45, prihodi v Podbrdo ob 10.56 ter večerni vlak, ki je odhaja iz Bistrice Boh. jezero ob 17.16 od Podbrda; odhod iz Podbrda ob 16.25, prihodi v Bistrico Boh. jezero ob 16.35. Mešani vlaka med Bistrico Boh. jezero in Podbrdom, odh. iz Bistrice B. j. ob 13.01 in odh. iz Podbrda ob 14.03 izostaneta. Vsi vlaki imajo v Podbrdu kar najugodnejše priključke na italijanske vlake ter imamo torej po novem voznem redu

med Jesenicami, ozir. Ljubljano ter Gorico in Trstom v vsaki smeri dvakrat na dan zelo ugodno zvezo.

Brzovlaka Dunaj-Trst, ozir. Monakov. Trst preko Podbrda pričeta voziti s 5. julijem. Brzovlak iz Dunaja ozir. Monakovega proti Trstu vozi ob torkih, četrtkih in sobotah, odhod iz Jesenic ob 20.11, prihodi v Trst ob 0.55 ter iz Trsta proti Dunaju, ozir. Monakovem ob ponedeljkih, sredah in petkih, odhod iz Trsta ob 5., prihodi na Jesenice ob 9.55.

Vsled zgodnejšega prihoda ljubljanskega opoldanskega vlaka na Jesenice, bo odhajal izletniški vlak ob sobotah in dnevih pred prazniki ter ob nedeljah in praznikih iz Jesenic že ob 14.30, ter prihaja v Kranjsko goro ob 15.08.

Gospodarske vesti.

BORZE.

— d Zagreb, 30. junija. Devize. Berlin 201—202, Dunaj 20.90—21.10, Budimpešta 58—58.50, Italija (izplačilo) 728—732, Italija (ček) 724—725, London (izplačilo) 0 do 559, London (ček) 555—0, Newyork (ček) 146.25—147, Pariz 1190—1210, Praga 202.50 do 203, Švica 2490—2510. Valute. Dolarij 144.50—145, avstrijske krome 22.50—0, bolgarski levi 148—160, carski rublji 31—32, češkoslovaške krome 201—205, angleški funti 538—546, francoski franki 1150—0, napoleonori 475—479, nemške marke 208 do 210, romunski leji 242—0, italijanske lire 720—724.

— Curih, 30. junija. Devize. Berlin 7.90, Holandija 195.25, Newyork 593, London 22.21, Pariz 47.55, Milan 29, Bruselj 47.30, Kodanj 99.80, Stockholm 131.50, Kri-

stianija 84.80, Madrid 77.20, Buenos Aires 180, Praga 8, Varšava 0.30, Zagreb 3.85, Budimpešta 2.10, Bukarešta 9, Dunaj 1, avstrijske krome 0.84.

Raznoterosti.

* **Vremensko nezdode.** Kakor poročila »Linzer Tagespost«, se je 1. junija v Almsee odtrgal oblak, kar je povzročilo velike poplave. Bile so poškodovane ceste in odplavljeni mostovi. Področnih poročil doslej še ni, ker so pretrgane telefonske zveze. Škodo cenijo na 10 milijonov. Velika opustošenja je povzročil tudi Reichraming-Bach. Poročila o neurju so prišla tudi iz Windišch - Gasteina. Na gorah je zapadel sneg. Kakor poročila »Volksblatt«, cenijo škodo, ki jo je povzročil Reichraming-Bach, na 5 milijonov kron.

* **Zrtvo špiritizma.** V vasi Knechtenthofen na Nemškem je neka rodbina, obstoječa iz 11 oseb, strastno gojila špiritizem. Ta jih je privedel tako daleč, da so končno vsi ponoreli. Rodbina je zažgala celo pohištvo, uničila vse dragocenosti in porezala električne žice. Ko je njihova norost tako narasla, da so zažgali trimesečnega otroka, je bilo potrpežljivosti sosedov konec, poklicali so orožništvo, ki je celo rodbino zaprla v norišnico.

* **Iz gledališkega sveta.** V Goti na Nemškem bi se imel poročiti član tamkajšnjega gledališča z deklico, s katero je imel že otroka. Mladi par pa je prišel že v občinski urad, kjer so bile izvršene vse formalnosti. Zenin je tudi priznal, da je oče otroka, ki ga je

rodila njegova nevesta. Na vprašanje ako hoče, da postane pristna njegova žena, je mladi mož jezno vzkliknil — ne, pograbil klobuk in ušel iz urada.

Mariborska porota.

— **Obsodba dveh glasovitih tatov.** Glasovitega tatu in vlomilca Antona Somarja je predstavljal državni pravdnik Zorzi porotnikom z besedami: največji vlomilec kar jih pozna kraljestvo SHS. Obsojen je bil na 8 let težke ječe. Cerkevni tat Juri Srol, ki je kradel skupno s Somarjem zlasti v ljutomerskem in ptujskem okraju, je bil obsojen na 2 leti težke ječe.

— **Uboja obdolženi Franc Glazar** je lani 21. novembra pri Moškancjih ustrelil v srce Franceta Vilčnika. Glazar se je izgovarjal s silobranom ter bil obsojen le radi nedovoljene uporabe orožja na 8 mesecev strogega zapora.

Poiuzvedbe.

— **Zgubila se je železniška legitimaclja** od Gosposke ulice do glavnega kolodvora. Pošteni najditelji naj jo odda na postaji v pisarni.

Glavni urednik:

Rasto Pustoslemšek.

Odgovorni urednik:

Ivan Podržaj.

Izjava.

List »Jugoslavija« z dne 30. junija beleži v poročilu o obč. zboru »Jugoslav. kreditnega zavoda«, da so neka-

teri udeleženci občnega zbora zahtevali uvedbo sodne preiskave proti meni, ker sem pozival zadruge, naj izlizičira bilanco v izogib davkov ter tako ogoljufa državo za par tisoč kron.

Upravni svet »Jugoslovskega kreditnega zavoda« pozivam, da brez odloga ustreže želji »nekaterih udeležencev« občnega zbora in vložiti proti meni kazensko ovadbo.

V Ljubljani, 30. junija 1921.

Miško Reichert.

Poslano.*

V »Slov. Narodu« št. 144 je nekdo objavil notico, »da se v obliki gostilnih na Vodovodni cesti pitačuje večer za večerom in to čez policijsko uro in da se tam ukajajo različne orgije kot na kakih gmajni.«

Ker se čutim kot lastnica ene izmed imenovanih gostiln s tem po krivici prizadeto; pozivam dobitnika, ki troši namenoma izmišljene vesti, da bi na ta način škodoval ugledu moje gostilne, da se prikaže s polnim imenom. Ako ima toliko poguma, da se vrne objavljati tako neresnične in infamne vesti po časopisu, upam, da bo imel tudi toliko moztatosti, da bo ustregel moji zahtevi, drugače ga javno imenujem obrekovalca in lažnjivca.

A. ZAGAR.

lastnica gostilne »pri Fortunu«, Vodovodna cesta št. 26.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno, kolikor določa zakon.

Stanovanje

Imblovano sobo ali kabinet išče za takoj ali s 1. septembrom učiteljica. Poučevala bi eventualno v predmetih ali klavirju. Ponudbe pod »Mirno 4494« na upravo Slov. Naroda.

Trgovski pomočnik,

mlad, agilen in trezen, se sprejme takoj v že obstoječo špecerijsko trgovino na Gorenjskem v ugodnem služaju postane tudi lahko družabnik. Ponudbe pod »Belo 156« pošto leže Ljubljana.

Gospod se sprejme na hrano.

Gospodsvetska c 12./l. 4502

Sprejmeta se 1 ali 2 dobra kovaška pomočnika

pri Welssu, Konjušna ul. št. 13. 4486

Otroški voziček in železna postelja

ter napisna tabla (Firmenschild) se cenno prodajo. Naslov pove uprava Sl. Naroda. 4495

Kupim bencinov motor

in Dieselmotor od 40—50 HP. Ponudbe z navedbo cene pod »Motor 4445« na upravo Slov. Naroda. 4445

Pohištvo se prodaja.

Zaradi pomanjkanja prostora in preselitve se prodaja pohištvo. Poizve se v Pražakovi ul. št. 10 pri hišnici. 4497

Kuharica

prvovrstna, samostojna moč se išče za takoj v vilo na Bled. Plača 800 K. Predstavi se Simon Gregorčičeva ul. 11. l. nadstr. desno. 4503

Išče se stanovanje

z 2 do 3 sobami in kuhinjo za lokalno prostoro v Kolizejskem okraju eventualno drugje. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 4485

Meblovano sobo

z uporabo kuhinje išče proti dobremu plačilu mlad zakonski par. Ponudbe pod »Mlad par 4500« na upravnišvo Slov. Naroda. 4500

Bled. Pension.

Vila Svoboda. — Lepe sobe. Zelo dobra domača kuhinja. Velik vrt. Vse na razpolago. Cena ugodna. 4484

Enonadstropna hiša

z velikim vrtom, oddaljena 10 minut od Ljubljane, se ugodno prodaja. Ozira se samo na resne kupce. Natančna popisna lista daje Oroslav Peček v Ljubljani, Maša Čolnarska ulica št. 3. 4482

Hraštov les

okrogel 175 m, 3 in 350 m dolžine, 20—30 cm debeline, kupim vsako vagonko množino za takojšnjo dobavo. Ponudbe z navedbo cene po m³ na Ivan Srebotnjak, Sv. Peter, Sav. dolina. 4499

Izjava.

Podpisani Franc Luznar, ključavničar v Škofji Loki, obžalujem žaljive besede, ki sem jih izrekel proti gosp. Ludviku Berniku, trgovcu v Stari Loki, dne 6. junija 1921 in se zahvaljujem g. Berniku, da mi je zalitev odpustil. V Ljubljani, 27. junija 1921. Fran Luznar, l. r.

Po izredno nizki ceni

se prodaja večja množina črnega karbonskega papirja, več bal ovojnega papirja, kancelijskega in trgovskega papirja in kuvert ter kopirnih svinčnikov pri L. Pevalok. Židovska ul. 4. Istotam se sprejme učenka. 4492

Prva špecialna trgovina z rokavicami in parfumi nudi:

rokavice za dame in gospode, kakor tudi fine črne, raznobarvne francoske damsko nogavice.

Najfinejši francoski parfumi.

Gueldy Paris: Vasthi, Antar, Le Bois Sacre, La Violette,

Eau de Cologne

O. Bračko, Ljubljana

Dunajska cesta šteč. 12.

Poštna pomočnica

se išče za takoj. — Ponudbe pod »Pomočnica/4480« Križevci p. Ljutomer, 4480

Prodaja se dober konj

z opremo in voz zapravljenec na štiri perca v Rožni dolini št. 195 pri Ljubljani. 4488

Natakarji in natakarice

ki so poštene in spretno, se za dneve 3., 4., 5. in 6. julija t. l. takoj sprejmejo v hotelu »Tivoli«. 4498

Prevzamem delo zankanja

(šlingarije) na dom. Gradišče št. 11, II. nadstr. št. 7. 4445

Šivilja se priporoča za na dom.

Prijazne ponudbe pod »Šivilja dom. 4477« na upravništvo Slovenskega Naroda. 4477

Starejši srednješolci

iz dobrih hiš se sprejmo na dobro, vestno prehrano. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 4478

Jozov!

Raznovrstne stole, politirane, vrtno zaklopne stole, vrtno mize, hrastove in bukove deščice ima vedno v zalogi

Ciril Primožič, mizarstvo in parketi,

Ljubljana, Trnovski pristan šteč. 4.

Sprejme se več

raznašalcev Slovenskega Naroda.

Medić, Rakovec & Zankl

preje A. Zankl sinovi.

Tovarna kemičnih in rudninskih barv ter lakov.

Centrala: Ljubljana. D. z. o. z. Skiadišče: Novisad.

Brzjavci: Meraki, Ljubljana. Telefon: 64.

Emailni laki. Pravi firnež. Barva za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljnate, mavec (Gips), mastenec (Federweiss), strojno olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej, pleškarski, slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.

„MERAKL“. Lak za pode. „MERAKL“. linoleum lak za pode. „MERAKL“. Emailni lak. „MERAKL“. Brunoline.

Ceniki se začasno ne razpošiljajo!

Potrebno in koristno je

da brez odloga potrdite sprejem denarja, ki Vam prihaja iz Amerike po našem posredovanju potom kr. pošto-čekovnega urada.

Pazite, da boste naznanili pošiljatelju natančni znesek, ki ste ga sprejeli, in dan, ko Vam je bil izplačan.

Radi mnogih pritožb ameriških rojakov o nesprejemu denarja v stari domovini in vsled nepotrebnega preiskovanja pri nas ter po pošlah Vas to prosimo.

Enake pritožbe so se po strogi preiskavi dosedaj izkazale skoraj v vsakem slučaju kot neopravičene. Večkrat se dobe ljudje, ki posebno sorednikom radi prikrijava sprejem poslanega denarja, češ, bo raje še poslal, ker bo mislil, da smo v potrebi. V resnici pa dosežejo nasprotno. Ko se po oficijelni preiskavi pošiljatelj prepriča, da je bil denar pravilno izplačan, izgubi spoštovanje in zaupanje ter mnogokrat dolgo traja, predno se odloči poslati zopet kak denar.

Konečno se obračamo še na one rojake in rojakinje, ki vsled malomarnega poslovanja nekaterih posredovalcev čakajo po več mesecev na poslani denar, da pripravijo svojim sorednikom v Ameriki pošiljati denar potom naše banke.

Točna postržba — to je vedno bilo in bo ostalo naše geslo.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Ceno se prodaja

lepa moderna hrastova spalnica. Ograda se lahko pri Francu Preku, mizarskem mojstru, Dravtje 1 pri Ljubljani. 4443

Razno pohištvo,

dobro ohranjeno, se takoj prodajo zelo nizki cen. Naslov pove uprava Slovenskega Naroda. 4404

TRGOVINO

z mešanim blagom v večjem kraju Slovenije vzamem v najem ali pa vstopim kot družabnik. — Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod »Mešano blago 4446«

Grafik

absolvent grafičnega zavoda na Dunaju, išče za dobo poštinič zaslužka. Sprejme načrte in izvršitve vsakovrstnih reklam (lepakov), ornamentalnih okraskov itd. Ponudbe pod »Grafik 4441« na upravo Slov. Naroda. 4441

Za zažganje drv z motorjem se priporoča

po najnižji ceni in točni postržbi Anton Puchar, Poljanski nasip št. 22, I. nadstr. 4501

Prodajalka

stara 18 let, izučena v trgovini z mešanim blagom in deželnimi prideiki, z lepimi spričevali, išče službe. Nastopi lahko takoj. — Ponudbe na upravo Slovenskega Naroda pod »St. 5000/4463«

Na prodaj

dobra gostilna v Celju, tudi mesarija, sobe za tujece, centrum mesta, velik promet. — Naslov: Karol Breznik, Celje, Dolgopolje 3. 4458

Muholovke

za p. n. trgovce ima v zalogi Ljubljanska komercijalna družba, Ljubljana, Bleiweisova 18. 4009

Kavarnarskega kuharja

in plačilnega natakarja išče prvotazredna kavarna v Sloveniji. — Pismene ponudbe na upravo Slov. Naroda pod »Kavarnarski obrt 4461«

Oglas.

Zagrebački paro i umjetni mlio, Zagreb, brzjavci: „Paromlin“, Zagreb,

preporučuje uz veoma povoljne cijene svoje izvršne proizvođače: »MORTIN«

griz, brašno (moko) i mekinje, kukuruzni griz, brašno i mekinje, ječmena kasa (ješprenj) brašno i mekinje, razeno bijelo i krušno brašno i mekinje, nadalje kukuruz u zruu sa svojega skladišta u Zagrebu. 4143

STENICE

in njihova legla uničuje sigurno in brzo samo inkultura

„MORTIN“

pokusna steklenica K 15.—

politrna . K 60.—

enolitna . K 100.—

Predprodavalcem popust.

M. Jün-er, Petrinjska ul. 3 Zagreb 15. 3810

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom smrti naše nepozabne matere in stare matere, gospe

Marije Mathian

tovarnarjove vdove

za poklonjeno cvetje ter za številno spremstvo blagopokojne na nje zadnji poti se vsem najprizračnejše zahvaljujemo.

V Ljubljani, dne 1. julija 1921.

Ivana in Jospina Mathian, Valentina Colarič roj. Mathian, hčere; — Major Martin Colarič, zet.

Lastna in tisk »Narodne tiskarne«

Za inseratni del odgovoren Valentin Kopitar.